

6.Sınıf 1.Ünite (Bilişim Teknolojileri) BİLİŞİM İLE DEĞİŞİM

Bilişim Teknolojileri (BİT) Nedir?

BİT bilgi ve iletişim teknolojileri ya da bilişim teknolojileri demektir. Bilgi ve iletişim teknolojileri, bilgiye ulaşılmasını ve bilginin oluşturulmasını sağlayan her türlü görsel, işitsel, basılı ve yazılı araçlardır.

BİT'in Önemi Nedir?

Yani bu bilişim teknolojileri hayatımıza neler katıyor bir bakalım.

1. Bilgiye hızlı ve kolay bir şekilde ulaşmayı sağlar.
2. Maliyeti azaltır ve verimliliği artırır.
3. Zaman tasarrufu sağlar.
4. Kâğıt tüketimini azaltarak doğanın korunmasına katkıda bulunur.
5. Anlık iletişimi kolaylaştırır.
6. İletişim ve hızlı haberleşmeyi sağlar.
7. Bilginin kolay ve güvenli bir şekilde saklanmasını sağlar.
8. Veri girişini kolaylaştırır.
9. Hayatı kolaylaştırır.

Bilişim Teknolojilerinin Kullandığı Alanlar

Bilişim teknolojilerinin yani BİT'in kullanıldığı birçok alan vardır.

1. Sağlık
2. Bankacılık
3. Alışveriş
4. Günlük Yaşam
5. Güvenlik
6. Ulaşım
7. İletişim
8. Sinema
9. Sanayi
10. Mühendislik
11. Mimarlık

gibi bir çok alanda kullanılmaktadır.

Nesnelerin İnterneti Nedir?

Nesnelerin interneti (Internet of Things, kısaca IoT), fiziksel nesnelerin birbirleriyle veya daha büyük sistemlerle bağlantılı olduğu iletişim ağıdır.

Örnek vermek gerekirse klimanızı telefon ile kontrol edebilirsiniz. Ya da bilgisayarınız ile arabanızı kontrol edebilirsiniz. Bu örneklere nesnelerin interneti diyebiliriz.

ROBOTLAR: Genellikle insan biçiminde , metalden yapılmış , çeşitli işleri yapmak için programlanabilen otomatik olarak çalışan aygıtlara denir.

İNSANSIZ HAVA ARAÇLARI (DRONE): Uzaktan kumanda edilebilen , belli bir yüksekliğe kadar çıkabilen, şarj süresi yettiği kadar yukarda kalabilen , programlanabilen hava araçlarına denir.

3D YAZICI: Bilgisayardan tasarladığımız ürünleri 3 boyutlu olarak üretmemizi sağlayan yazıcılardır.

AKILLI EV TEKNOLOJİLERİ: Evinizdeki elektronik cihazları tablet, telefon üzerinden kontrol edilmesidir.

HOLOGRAM: Hologram teknolojisi ile bir objenin 3 boyutlu görüntüsünü sanal olarak oluşturabilirsiniz.

ARTIRILMIŞ GERÇEKLİK: Gerçek dünyadaki çevrenin bilgisayarda üretilen verilerle zenginleştirilerek sanal olarak oluşturulan fiziksel görüntüdür.

Yapay Zeka Nedir?

Yapay zekâyı izlediğimiz çizgi film ve filmlerden dolayı insan şeklinde bir robot olarak düşünsük de, aslında yapay zekâ, bundan çok daha farklı ve karmaşık bir yapıya sahiptir. Artık hayatımızdaki birçok elektronik eşya yapay zekâ ile çalışmaktadır.

Günümüzde kullandığımız tablet ve telefonlar geliştirilen yazılımlar sayesinde sorduğumuz sorulara çeşitli yanıtlar verebilir, tıpkı bir insan gibi bizimle konuşabilirler. Yapay zekâ sayesinde, söylediğimiz kelimeler yazı diline aktarılabilir.

Yapay Zeka Örnekleri

1. Apple Siri
2. Microsoft Copilot
3. Google Gemini
4. Chat GPT
5. Google Asistan

Her bir saatlik çalışma süresi sonunda 5-15 dakikalık aralar verilmeli.

Ara verildiği sırada gözler dinlendirilmeli (Kitap okumak veya televizyon izlemek gibi aktivitelerden kaçınılmalı.).

Ara verildiği sırada hareketli egzersiz yapılmalı (Bisiklet sürmek, yürüyüş yapmak, paten kaymak vb.).

Bilişim Teknolojileri İle Gelen Rahatsızlıklar (Teknolojinin Etkileri)

BEDENSEL ETKİLERİ: Bilgisayar vb. cihazlar uzun süre ve yanlış kullanımı sonucunda aşağıdaki gibi bedensel sorunların oluşmasına neden olabilir. En çok gözlenen bedensel etkiler :

- Göz-görme problemleri
- Boyun ağrıları
- Bedenin iskelet yapısında bozulma
- Kol, el, parmak uyuşmaları
- Aşırı yorgunluk

PSİKOLOJİK ETKİLERİ:

Çağımızda teknolojinin yanlış kullanılması sonucunda pek çok psikolojik hastalık ortaya çıkmıştır. Bu hastalıklar;

TEKNOLOJİNİN ETKİLERİ

FOMO
Gelişmeleri takip edememe kaygısı.

NOMOFOBİ
Cep telefonundan uzaklaşma kaygısı.

EGO SÖRFÜ
Sürekli olarak ismini internette aratarak hakkında yazılanları öğrenme isteği.

CHEESEPODDING
İnternette sürekli olarak "mp3" indirmek.

İNTERNET SİNİRİ
Cihazlardaki performans düşüklüğünün kişide sinire neden olması.

FACEBOOK DEPRESYONU
Olumsuz olayların sosyal platformlarda tekrar tekrar paylaşılması nedeniyle insanların depresyona sürüklenmesi.

ELEKTRONİK UYKUSUZLUK
Dinlenme saatleri esnasında dahi akıllı telefonla, tabletle, bilgisayarla uğraşmak.

HAYALET TİTREŞİM
Telefon çalmadığı zamanlarda bile sürekli titreştiğini hissetmek.

GOOGLE TAKİBİ
Etrafındaki insanları sürekli olarak internette aramak.

SELFİTİS
Sürekli kendi fotoğrafını çekip sosyal medyada paylaşmak.

BORDERLINE SELFİTİS
Kişinin sosyal medyada paylaşmasa bile kendi resmini günde en az üç kez çekmesi.

PHUBBING
Akıllı telefon bağımlılığı.

PHOTOLURKING
Sosyal hesaplarda sürekli fotoğraflara bakarak zaman geçirmek, paylaşımlarını kimlerin takip ettiğini kontrol etmek.

SİBERKONDRI
Hastalığını internet üzerinden araştırarak çözmeye çalışmak.

6.Sınıf 1.Ünite (Bilişim Teknolojileri) İŞLETİM SİSTEMİNİN TANIYORUM

İşletim Sistemi Nedir?

İşletim sistemi yazılımlarının bilgisayara ait tüm donanım ve yazılım kaynaklarını kullanarak bilgisayarın yönetimini sağlayan bilgisayar ve kullanıcı arasındaki ara yüz yazılımları olarak tanımlanabilir.

Bilgisayara kurulan program işletim sistemidir. Resim işleme programları, oyun programları, hesaplama programları, video izleme programları gibi uygulama yazılımları işletim sistemi üzerine kurulur. Şu an evlerinizde ve günlük hayatta kullandığınız birçok cihazda işletim sistemi yer almaktadır. Kronometre, akıllı saat, akıllı telefon, televizyon vs.

İşletim sistemleri bilgisayarımızda yer alan en önemli yazılımlardan birisidir. Eğer işletim sistemi bilgisayarımızda, tabletimizde, televizyonumuzda, akıllı telefonumuz içerisinde olmazsa cihazlarımız çalışmaz. Hani hep duyarsınız; telefonuma format attırdım, bilgisayarıma format attırdım diye. Aslında format atmak cihazdaki işletim sisteminin tekrar yüklemektir. Siz cihazınıza format attırdığınız zaman aslında işletim sisteminizi tekrar yüklemiş oluyorsunuz.

İşletim Sistemi Çeşitleri

İşletim sistemleri ile ilgili birçok farklı yazılım vardır. Nasıl telefonlarda, arabalarda farklı farklı markalar varsa; işletim sistemlerinde de farklı farklı yazılımlar var.

1) Windows İşletim Sistemi

Windows işletim sistemi, Microsoft firması tarafından geliştirilmiştir ve ücretli bir işletim sistemidir. Yani bu işletim sistemini kullanmak için lisans parası ödenmesi gerekir. Windows işletim sisteminin bu yazı yazılırken en güncel sürümü **Windows 11**'dir.

2) Linux İşletim Sistemi

Linux işletim sistemi açık kaynak kodlu işletim sistemidir. Yani herkes tarafından geliştirilmeler yapılabilir ve ücretsiz bir şekilde sunulmaktadır.

3) Pardus İşletim Sistemi

Pardus işletim sistemi **TÜBİTAK** tarafından geliştirilen milli bir işletim sistemidir. Şu an birçok akıllı tahtada pardus işletim sistemi kullanılmaktadır.

Pardus işletim sistemi ücretsizdir ve ismini Anadolu Parsı'ndan alır.

4) MacOS

Apple firması tarafından geliştirilen bir işletim sistemidir ve ücretlidir.

5) Android

Android işletim sistemi Google tarafından geliştirilen mobil bir işletim sistemidir. Telefon ve tabletlerde kullanılmaktadır.

6) IOS

Apple firması tarafından geliştirilmiştir ve akıllı telefonlarda yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Android işletim sistemi ile birlikte telefonlarda en çok tercih edilen işletim sistemlerindedir.

İşletim Sistemleri İle İlgili Diğer Detaylar

İşletim sistemi seçimi tamamen tercih meselesidir. Şu an için akıllı tahtalarda windows 10 işletim sistemi yer almaktadır. İstersek işletim sistemini pardus ya da linux ile değiştirebiliriz. Tamamen tercih ile alakalı bir durumdur.

Şunu unutmayalım lütfen işletim sisteminin en temel görevleri:

- 1) RAM belleğin çalışmasını yönetir,
- 2) Dosya ve klasörleri yönetir,
- 3) Bilgisayarımızda yer alan programları (uygulamaları) yönetir.

Ayrıca her işletim sisteminin kendine ait bir ara yüzü vardır. Peki ara yüz nedir? Kullandığımız elektronik cihazın kullanıcıya sunduğu ekrandır. Her cihazın ara yüzü farklıdır.

IOS Ara yüzü ve Windows Ara yüzü

Ara yüz kavramını şu şekilde aklınızda tutabilirsiniz. Örneğin A araba markasının dış görünüşü ile B markası arabasının dış görünüşü farklıdır. Kullandığımız işletim sistemlerinin de dış görünüşleri bu şekildedir. Yani ekranda gördüğümüz nesnelere, şekiller farklı farklı tasarlanmıştır.